

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ЯК ЦЕНТР ДОПОМОГИ ХВОРИМ НА АРТЕРІАЛЬНУ ГІПЕРТЕНЗІЮ

Іванько О.Г., Пацера М.В.

Запорізький державний медичний університет
Кафедра пропедевтики дитячих хвороб

Пізній пубертатний період (16-17 років) в житті людини є складним з позицій її психосоціального, фізичного та статевого розвитку. Саме цей період співпадає з вибором майбутньої професії у осіб молодого віку. Оволодіння складною програмою студента медичного університету формує додатковий виклик, який може значно вплинути на стан здоров'я. На нашу думку, цільовою групою, насамперед, повинні стати особи з підвищеним артеріальним тиском (первинною артеріальною гіпертензією).

В умовах реформування системи охорони здоров'я в Україні необхідно удосконалити алгоритм корекції підвищеного артеріального тиску у дітей та підлітків, забезпечувати достатній комплаєнс виконання підлітком рекомендацій щодо підтримування достатньої рухової активності, використання засобів психогігієни, а також прийому гіпотензивних ліків. Виникає необхідність розробки нових сучасних підходів до системи диспансеризації та реабілітації підлітків із артеріальною гіпертензією. Проведені нами дослідження показали, що ефективна диспансеризація хворих на артеріальну гіпертензію може бути здійснена у навчальному закладі при використанні значного матеріального, педагогічного та адміністративного потенціалу навчального закладу.

Метою вивчення цієї групи є удосконалення підходів до ранньої діагностики первинної артеріальної гіпертензії у студентів та впровадження вчасних індивідуалізованих заходів лікування та реабілітації хворих для попередження розвитку ускладнень артеріальної гіпертензії і підвищення якості життя.

Для виконання наукових досліджень необхідно, перш за все, удосконалити заходи первинного медичного скринінгу та поглибленого медичного дослідження абітурієнтів. Ознаки найбільш значущих клінічних кластерів первинної артеріальної гіпертензії допоможуть запропонувати індивідуалізовані схеми лікування осіб з підвищеним артеріальним тиском. Тривале шестирічне навчання студентів дає можливість проспективного спостереження та встановлення типових варіантів перебігу артеріальної гіпертензії з розвитком гіпертензивної кардіоміопатії, атеросклерозу каротидної артерії та характеристик загальної якості життя. Лонгітюдне дослідження допоможе оцінити

вплив лікувальних та реабілітаційних програм артеріальної гіпертензії в умовах вищого навчального закладу. Враховуючи результати буде розроблено концепцію організації медичної допомоги особам молодого віку з первинною артеріальною гіпертензією в умовах вищого навчального закладу. Розвиток запропонованої концепції забезпечить зниження захворюваності на гіпертонічну хворобу серед дорослих у майбутньому.

ЗНАЧЕНИЕ МЕДИКО-ГЕНЕТИЧЕСКИХ ИССЛЕДОВАНИЙ В ПОДРОСТКОВОМ ВОЗРАСТЕ В ОПРЕДЕЛЕНИИ РИСКА РАЗВИТИЯ ГИПЕРТОНИЧЕСКОЙ БОЛЕЗНИ И СПОСОБОВ ЕЕ ПРОФИЛАКТИКИ

Иванько О.Г., Федченко А.В.

Запорожский государственный медицинский университет
Кафедра профилактики детских болезней

Несмотря на высокую частоту кратковременных подъемов артериального давления (АД) в периоде пубертата, истинная гипертоническая болезнь (ГБ), как первичная стабильная артериальная гипертензия с гипертензивной гипертрофической кардиомиопатией у подростков встречается относительно нечасто. Между тем по мере взросления частота ГБ очень быстро возрастает, особенно у мужчин. Решая проблему первичной профилактики заболевания, в настоящее время предполагают существование наследственных предикторов ГБ, которые могут быть выявлены с помощью молекулярно-генетических исследований. При этом значение имеет не только и не столько поиски аллелей, определяющих высокое АД, сколько быстроту развития осложнений гипертензии – гипертрофической кардиомиопатии и атеросклероза. Эти осложнения и способны формировать ГБ со свойственными ей высокими рисками развития неблагоприятных кардиоваскулярных событий, как следствия трудно контролируемой гипертензии. К настоящему времени отмечена ассоциация некоторых генетических полиморфизмов (ACE, PPARA, PPARD) с рядом заболеваний, таких, как гипертоническая и ишемическая болезнь сердца, аритмии и ожирение. Малоизученные аллели гена NFATC4 заслуживают особого внимания, так как напрямую определяют формирование гиперплазии и гипертрофии миокарда. Первоначально эффекты генетического полиморфизма NFATC4 были отмечены у спортсменов высоких достижений, у которых физические тренировки формировали способность выполнять необычно высокий объем физической работы за счет повышения функциональной массы